

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Victor Cojocari,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Cojocari Victor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță
Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu privire la anularea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 11 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 septembrie 2017 Cojocari Victor a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor
Interne al Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 11 iulie 2017 a adresat cerere prealabilă
CNAS, înregistrată cu nr.c-1287/17, iar la 13 iulie 2017 prin intermediul
reprezentantului a adresat CNAS o cerere de completare înregistrată cu nr.c1315/17.

Indică reclamantul că temei pentru înaintarea cererilor menționate a servit
faptul că la 05 aprilie 2017 Cojocari Victor în temeiul art. 61 alin. (1) și (2) a Legii
cu privire la asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă
și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, a adresat cerere
la Casa Națională de Asigurări Sociale pentru stabilirea unei noi pensii în legătură
cu concedierea din MAI în temeiul invocat.

A menționat că, odată cu depunerea cererii, de către reclamant au fost anexate
toate actele necesare pentru stabilirea unei noi pensii în condițiile legale pentru
perioada de activitate până la 27 martie 2017.

A invocat în cererea din 05 aprilie 2017 că, din 25 septembrie 2015 până la 27
martie 2017 a activat în cadrul MAI. Astfel conform calculului vechimii în serviciu
pentru stabilirea pensiei nr.10/c141/17-2 din 05 aprilie 2017 vechimea în serviciu
pentru fixarea pensiei constituie 25 ani 4 luni 13 zile, la fel făcând trimitere la
extrasul din Ordinul Ministerului Afacerilor Interne (MAI) nr. 46ef din 17 martie

2017, care relatează despre întreruperea raporturilor de muncă, încetarea serviciului și rezilierea contractului individual de muncă conform art. 47 alin. (1) lit. a) la depunerea cererii personale și c) la împlinirea vechimii în muncă se permite dreptul la pensie (Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului). A solicitat stabilirea unei noi pensii și efectuarea indexării conform legislației în vigoare.

A notat că, la 14 iunie 2017 prin decizia nr. 9 semnată de șefa Direcției pensii și prestații sociale, reclamantului s-a refuzat în satisfacerea cerințelor înaintate prin cererea din 05 aprilie 2017.

Considerând decizia nr.9 din 14 iunie 2017 ilegală, reclamantul prin intermediul reprezentantului a adresat cererea prealabilă, înregistrată cu nr.c1287/17, iar la data de 17 august 2017 a recepționat refuzul la cerere nr.c-1287/17 din 11 august 2017 semnat de vicepreședintele CNAS A. Sîci.

Consideră reclamantul că, acest răspuns, cât și decizia nr.9 sunt neîntemeiate și nefondate, emise cu încălcarea normelor în vigoare și pasibile de a fi anulate.

Afirmă reclamantul că, până la 31 decembrie 2016, calculul și stabilirea pensiei pentru angajații MAI ținea de competența MAI, iar de la 01 ianuarie 2017 această competență a fost atribuită CNAS, iar din 01 ianuarie 2017 indiferent de faptul că legislația care reglementează domeniul dat nu a suferit modificări, CNAS nemotivat și ilegal refuză în satisfacerea cerințelor înaintate, fapt care duce la aplicarea selectivă și neuniformă a normelor legale, prin ce se încalcă principiul egalității în fața legii, consfințit în Constituția Republicii Moldova și CEDO.

Solicită reclamantul, obligarea CNAS de a stabili o nouă pensie, în conformitate cu legislația în vigoare, în temeiul circumstanțelor de fapt și de drept expuse și a documentelor anexate la cererea de chemare în judecată, obligarea CNAS de a indexa pensia nou stabilită, în conformitate cu legislația în vigoare, încasarea din contul pârâtului CNAS în beneficiul reclamantului Cojocari Victor a tuturor cheltuielilor de judecată suportate.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul, prin cererea cu privire la completarea și modificarea cerințelor, a solicitat anularea deciziei CNAS nr. 9 din 14 iunie 2017 ca fiind ilegală, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalculul pensiei lui Cojocari Victor, în conformitate cu legislația în vigoare în baza cererii de chemare în judecată în temeiul circumstanțelor de fapt și de drept expuse și a documentelor anexate la cererea de chemare în judecată, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii din 27 martie 2017, obligarea CNAS de a indexa pensia nou stabilită în urma recalculului în conformitate cu legislația în vigoare, încasarea din contul pârâtului CNAS în beneficiul reclamantului Cojocari Victor a tuturor cheltuielilor de judecată suportate.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea în contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocari Victor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ.

S-a anulat decizia de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 9 din 14.06.2017.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalculul pensiei pentru vechimea în serviciu lui Cojocari Victor, reieșind din media lunară pentru

ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii din 27.03.2017, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 64 al Legii nr. 1544-XII din 23.06.1993.

În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de Cojocari Victor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 9 din 14.06.2017 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalculul pensiei pentru vechimea în serviciu lui Cojocari Victor, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii din 27.03.2017, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 64 al Legii nr. 1544-XII din 23.06.1993, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că intimatul Cojocari Victor era deja beneficiar de pensie pentru vechime în muncă (din anul 2010) stabilită conform Legii cu privire la asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, consideră că temei de drept pentru stabilirea din nou a pensiei așa cum a solicitat, nu există, deoarece legea de pensionare menționată nu admite o asemenea situație, din care considerente Colegiul a constatat că refuzul neadmiterii cererii nr. 765 din 05 aprilie 2017 a lui Cojocari Victor prin decizia nr. 9 din 14 iunie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale este întemeiat, iar constatările primei instanțe fiind contrare materialelor și circumstanțelor cauzei.

Referitor la pretenția reclamantului de recalculare a pensiei prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii în muncă obținute după data realizării dreptului la pensie – 2010, Colegiul a considerat-o inadmisibilă or, din sensul Legii cu privire la asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, nu se deduce în nici un fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea din nou a pensiei sau recalculare, în cazul în care au fost reîncadrați în funcție și au mai obținut o oarecare vechime în muncă.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că Cojocari Victor nu cade sub nici unul din cazurile enunțate în art. 61 al Legii menționate, din care motiv, cerința acestuia urma a fi respinsă de instanța de fond.

A subliniat că, reclamantul Cojocari Victor putea pretinde la stabilirea din nou a pensiei doar în cazul în care dispunea de dreptul la diferite pensii – dreptul de opțiune. Însă, la cazul dedus judecătii astfel de circumstanțe nu s-au constatat, apelantul pretinzând stabilirea din nou a aceleiași categorii de pensie de care este deja beneficiar.

La 19 iunie 2020 Victor Cojocari, a depus recurs împotriva deciziei din 11 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 1-7, vol.II).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, care a interpretat eronat prevederile legale și nu a aplicat prevederile care urmau a fi aplicate, dar și a fost emisă contrar prevederilor art.6, cu încălcarea art. 1 al Protocolului Adițional nr. 1 CEDO și art. 1 din Protocolul 12 la Convenție.

A specificat că, din prevederile art.61 alin.(2) al Legii cu privire la asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, nu rezultă că recalcularea pensiei se efectuează doar pensionarilor cărora li s-a prelungit raporturile de muncă or, această normă nu stabilește cercul de persoane cărora li se recalculează pensia, ci doar se indică momentul în care se efectuează recalculul pensiei pentru o anumită categorie de pensionari.

Prin urmare, consideră că urmează de reținute prevederile art. 2 alin.(2) din Legea menționată, care urmează a fi interpretate coroborat cu alin.(1) aceleiași norme, care stabilește regula că pensia se stabilește după eliberare din serviciu.

A notat că, nu este clar afirmația instanței de apel cu referire la interpretarea prevederilor art.61 a Legii menționate, precum că recalculul pensiei poate fi efectuat doar în baza actelor ce au existat până la data stabilirii pensiei, dacă în același context menționează că recalculul pensiei pe temei de înregistrare a unei vechimi în serviciu de după pensionare poate avea loc pentru pensionarii cărora li s-a prelungit relațiile de muncă.

De asemenea a susținut că pentru a înțelege faptul că perioada de serviciu acumulată după data stabilirii pensiei, constituie temei de recalculare a pensiei, sunt relevante prevederile art.2 alin.(2), coroborat cu art.61 alin.(2) ale legii sus-menționate, din care rezultă cu certitudine că în cazul în care persoana a mai activat în serviciu după stabilirea pensiei i se recalculează pensia după trecerea lor în rezervă sau în retragere (demisie/concediere).

A mențioant că, chestiunea cu privire la aplicabilitatea prevederilor art.61 a Legii sus-indicate, a fost examinată în mai multe litigii similare, care s-au finalizat prin hotărâri irevocabile și anume Falca Anatolie vs CNAS, nr.3ra-1029/19 din 28.08.2019; Corceac Vladimir vs CNAS, nr.3ra-1029/19 din 28.08.2019; Voicu Pavel vs CNAS, nr. 3ra-1217/19 din 11.12.2019; Popovici Tudor vs CNAS, 3-729/18 din 29.11.2018.

A conchis recurentul că, ținând cont de practica judiciară uniformă, în sensul obligării CNAS la plata recalcularea pensiei în circumstanțele invocate de recurent, prin interpretarea sau oferirea unei soluții diferite, în mod inevitabil, duce la încălcarea prevederilor art. 6 § 1 din CEDO și condamnarea Republicii Moldova la CEDO.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 mai 2020, iar conform avizului poștal anexat la materialele dosarului, decizia motivată a fost recepționată de către recurent la 03 iunie 2020 (f.d. 240, vol.I).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 19 iunie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

La 18 iulie 2020, în adresa intimaților, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 12, vol.II).

Deși, conform avizelor de recepție a corespondenței recursurile au fost notificate intimaților, aceștia nu au făcut uz de dreptul lor procedural de a depune referințe asupra motivelor recursurilor (f.d. 14, 15, vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Victor Cojocari, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Victor Cojocari, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh